

SUPPLEMENT
TO THE
BOMBAY GOVERNMENT GAZETTE.

Published by Authority.

WEDNESDAY, 23RD JULY 1862.

PROCEEDINGS OF THE LEGISLATIVE DEPARTMENT, BOMBAY.

Report of the Select Committee appointed to consider and report on a Bill to amend Section 45 Clause I. of Regulation XIII. of 1827.

The Committee have considered the Bill, and have no remarks to offer on the principle or object of it, but would recommend that the Act should be passed in the following amended form:—

A Bill to amend Section 45 Clause I. of Regulation XIII. of 1827.

Whereas it is provided amongst other things by Section 45 of Regulation XIII. of 1827 that prisoners sentenced to hard labour, transportation, or death shall be secured with fetters, and whereas it is expedient to modify the said Regulation so far as regards prisoners sentenced to hard labour; It is enacted as follows:—

Persons sentenced to hard labour or rigorous imprisonment need not be secured with fetters.

The word "shall" in the Section aforesaid, so far as prisoners sentenced to hard labour or rigorous imprisonment are concerned, shall be construed as if the word "may" had been inserted instead.

W. E. FRERE.

MADHOWROW VITUL VINCHOORKUR.

RUSTOMJEE JAMSETJEE JEEJEEBHOY.

By order of His Excellency the Governor in Council,

LYTTELTON H. BAYLEY,

Deputy Secretary to Government.

16th July 1862.

सन १८२७ चे १३ वे कायद्याचे ४५ वे कलमाची १ ली रकम सुधारण्या विषयीं आक्टचे मसुदाचा विचार करून रिपोर्ट करण्या विषयीं नेमलेले सिलेक्ट कमिटीचा रिपोर्ट.

या मसुदाचा कमिटीने विचार केला आणि असा आक्ट ठरविण्याचे नीति विषयीं किंवा हेतु विषयीं कमिटीचें कांहीं बोलणे नाहीं परंतु पुढील सुधारलेले मसुदा प्रमाणे आक्ट ठरवावा असें त्या कमिटीचें धरणे आहे.

सन १८२७ चे १३ वे कायद्याचे ४५ वे कलमाची १ ली रकम सुधारण्याचे आक्टचा मसुदा.

उद्देश.

सन १८२७ चे १३ वे कायद्याचे ४५ वे कलमांत क्रिस्त्येक गोष्टी ठरविल्या आहेत त्यांत खालीं लिहिल्या प्रमाणे ठराव आहे म्हणजे ज्या कैद्यांस सक्त मजुरीची किंवा समुद्रपार करण्याची किंवा ठारमारण्याची शिक्षा ठरविली असेल त्या कैद्यांस विद्या घातल्याच पाहिजेत असा ठराव आहे यास्तव आणि सक्त मजुरी ज्या कैद्यांस शिक्षा ठरविली असेल त्यांनाबद्द सदरू कायदा सुधारणे योग्य आहे यास्तव खालीं लिहिल्या प्रमाणे ठरविलें आहे.

सक्त मजुरीची धणजे सक्त कैदेची शिक्षा ज्या मनुष्यांस झाली असेल त्यांस विद्या घातल्याच पाहिजेत असें समजू नये.

सदरू कलमांत (पाहिजे या अर्थी) "शाल" हा शब्द आहे त्याचा अर्थ ज्या कैद्यांस सक्त मजुरीची धणजे सक्त कैदेची शिक्षा करण्याचा ठराव झाला असेल त्या कैद्यांचे संबंधी खालीं लिहिल्या प्रमाणे करावा धणजे "शाल" या शब्दाचे बदला "मे" म्हणजे (अधिकार आहे) असा शब्द तेथे घातला असता तर जसा होता तसा अर्थ करावा.

उलियम एडवर्ड फ्रीयर यांची सही.

माधवराव विठ्ठल विचुरकर यांची सही.

रस्तमजी जमसेटजी जीजीभाई यांची सही.

मुक्ताम पुणे, कौन्सिलची कचेरी,
तारीख १६ वी माहे जूलै सन १८६२ इसवी.

(True Translation)

VENAYEK WASSOODEW,
Oriental Translator to Government.

સન ૧૮૨૭ ના ૧૩ મા કાયદાની ૪૫ મી કલમની ૧ લી રકમ સુધારવા બાબતના આક્ટના મસુદાનો વિચાર કરીને રિપોર્ટ કરવાસાથે નેચેલી સિલેક્ટ કમિટીનો રિપોર્ટ.

આ મસુદાનો કમિટીએ વિચાર કર્યો અને એવો આક્ટ ડરાવવાની નીતિવિરોધી અથવા કારણવિરોધી કમિટીને કંઈ કહેવું નથી પણ નીચેના સુધારેલા મસુદા પ્રમાણે આક્ટ ડરાવવાની તે કમિટીની ભલામણ છે.

સન ૧૮૨૭ ના ૧૩ મા કાયદાની ૪૫ મી કલમની ૧ લી રકમ સુધારવા બાબતના આક્ટનો મસુદો.

સન ૧૮૨૭ ના ૧૩ મા કાયદાની ૪૫ મી કલમમાં કેટલીએક વાતો ડરાવી છે તેમાં હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ડરાવ છે એટલે જે કેદીઓને સકત મજૂરીની અથવા કાળેપાણીએ મોકલવાની અથવા મરણની શિક્ષા કરવાનું ડરાવ્યું હોય તે કેદીઓને બેડી ધાલવીજ જોઈએ એવો ડરાવ છે વાસ્તે, અને જે કેદીઓને સકત મજૂરીની શિક્ષા કરવાનું ડરાવ્યું હોય તે કેદીઓ બાબત સદર્હ કાયદો સુધારવો યોગ્ય છે વાસ્તે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ડરાવ્યું છે.

ઉદેશ.

સદર્હ કલમમાં (જોઈએ એવા અર્થનો) “શાલ” આ શબ્દ છે તેનો જે કેદીઓને સકત મજૂરીની એટલે સકત કેદની શિક્ષા કરવાનો ડરાવ થયો હોય તે કેદીઓ બાબત હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે અર્થ કરવો એટલે, “શાલ” આ શબ્દને કેટલાંકે “ચે” એટલે (અધિકાર છે.) આ શબ્દ ત્યાંહાં લખ્યો હોય તે જોવો અર્થ થાય તેવો અર્થ કરવો.

સકત મજૂરીની એટલે સકત કેદની શિક્ષા જે માંલુસ-ને થઈ હોય તેને બેડી ધાલવીજ જોઈએ એવું સમજવું નહીં.

વિલિયમ એડવર્ડ ફ્રીયર સાહેબની સહી.

માધવરાવ વિઠ્ઠલ વિઠ્ઠાલકરની સહી.

રસતમજી જમસેદજી જીજીબાઈની સહી.

મુકામ પુણા, કૌન્સિલ કચેરી,
તારીખ ૧૬ મી જુલાઈ સન ૧૮૬૨.

(True Translation)

VENAYEK WASSOODEW,

Oriental Translator to Government.

PROCEEDINGS OF THE LEGISLATIVE DEPARTMENT, BOMBAY.

The following Bill, with a Statement of Objects and Reasons, is published, as required by the Rules of the Council of the Governor of Bombay for the purpose of making Laws and Regulations:—

A Bill for the levy of Port-dues in the Ports of the North Canara District.

Whereas it is necessary to fix the amount of Port-dues to be hereafter levied and taken in accordance with the provisions of Act XXII. of 1855, in the Ports named in the Schedule to this Act, being Ports in the North Canara District transferred to the Presidency of Bombay from that of Madras; It is enacted as follows:—

- Preamble.**
- I.** That the Ports in the District of Canara above alluded to, shall, for the purposes of this Act, be formed into one group as set forth in the Schedule.
- II.** Port-dues, at a rate not exceeding the rate of two annas for every ton of burden, shall be chargeable in respect of every Sea-going vessel of the burden of ten tons and upwards (except Fishing Boats) which shall enter any of the said Ports.
- III.** When any vessel enters any of the said Ports, being driven in by stress of weather, or in consequence of having sustained any damage, or for any other reason, but does not discharge or take in any cargo or passenger therein (with the exception of such unshipment and re-shipment as may be necessary for the purpose of repair), the Port-due chargeable in respect of such vessel shall be at a rate equal to one-half the rate chargeable in respect of other vessels.
- IV.** Provided that when any vessel having left any of the said Ports is compelled to re-enter such Port, or to enter any other of the said Ports by stress of weather, or in consequence of having sustained any damage, no Port-due shall be chargeable in respect of such vessel.
- V.** No vessel shall be required to pay at the same Port any Port-due chargeable under this Act oftener than once in the same Calendar month or oftener than once in thirty days.
- VI.** For the purposes of Section XLIV. of Act XXII. of 1855, the several Ports comprised in the group shall be regarded as one Port, and the sums received on account of Port-dues at the several Ports shall form part of, and be amalgamated into, a single fund, which shall be termed the North Canara Ports Fund.
- VII.** All sums received on account of Port-dues at any of the Ports comprised in the group above alluded to, shall be available for the payment of all such expenses as are described in Section XLIV. of Act XXII. of 1855, incurred on account of any of the Ports in the said group.
- VIII.** This Act shall commence and have effect from and after the first day of
- IX.** The local Government shall on or before the first day of

Rates of Port dues to be published.

pursuant to Section XLII. of Act XXII. of 1855, declare by Notification, to be published in the *Bombay Government Gazette*, the rate at which Port-dues shall be levied in the said Ports, subject to the Provi-

sions of, and within the limits prescribed by, this Act; and from and after the said date, no Port-due shall be levied at any of the said Ports, except under the authority of Act XXII. of 1855 and of this Act.

Act to be read as part of Act XXII. of 1855. X. This Act shall be read with and taken as a part of Act XXII. of 1855.

SCHEDULE.

North Canara Group.

1 Sudasheoghur.	1 Bhutkal.
1 Chendia.	1 Shiraly.
1 Ankola.	1 Murdeshwar.
1 Gungawally.	1 Kundapur.
1 Tuddry.	1 Naikinenttah.
1 Compta.	1 Byndoor.
1 Honore.	

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS.

Under instructions from the Right Honorable the Secretary of State for India in Council, the formal transfer of the Collectorate of North Canara (with the exception of the Talook of Cundapoor) from the Presidency of Fort St. George to that of Bombay took effect on the 16th April 1862, and whereas it is expedient to make due provision for the improvement, maintenance, and good government of the Ports, Rivers, and Channels in the said Collectorate, it has been deemed necessary to extend to them the provisions of the Port-dues, Act No. XXII. of 1855.

2. Section III. of that Act runs as follows:—

“The Local Government of any part of the said Territories may, with the sanction of the Governor General of India in Council, declare any Port within that part of the said Territories to be subject to this Act, and any navigable River or Channel leading to that Port to be subject to this Act. When any such Port or navigable River or Channel has been so declared to be subject to this Act, all the provisions of this Act, except such as are hereafter made specially applicable to certain Ports by order of the Local Government, shall have effect in that Port or navigable River or Channel.”

3. The accompanying Bill provides for the Ports in the District of North Canara being made subject to the provisions of the said Act No. XXII. of 1855. The rate at which it is proposed to levy the Port-dues does not exceed two annas for every ton of burden, and is the same as that fixed by Acts Nos. XXXI. of 1857 and IX. of 1858.

By order of His Excellency the Governor in Council,

LYTTELTON H. BAYLEY,

Deputy Secretary to Government.

Poona, 17th July 1862.

मुंबई येथील लेजिस्लेटिव खात्यांत चाललेले कामाचे प्रोसिडिंग.

बंदेगान आलीनवाब मुस्तताब हजरत आनरबल गजरनर साहेब बाहादूर जंजिरे मुंबई यांचे कानून व कायदे करण्याविषयींचे कौन्सिलाचे नियमाप्रमाणे, खाली लिहिलेला आक्टाचा मसूदा हेतुंचे व कारणांचे तपशिलामुद्दां प्रसिद्ध केला असे.

उत्तर कानडा जिल्ह्यांतील बंदरांत बंदरदेणीं घेण्याविषयींचे आक्टाचा मसूदा.

उद्देश.

या आक्टाचे परिष्ठांत लिहिलेले बंदरांत म्हणजे उत्तर कानडा जिल्हा मद्रास इलाक्यांतून काढून मुंबई इलाक्यांत दाखल केला आहे त्यांतील बंदरांत सन १८५५ चे २२ वे आक्टांतील ठरावाअन्वये बंदरदेणीं यापुढें वसवून घ्यावयाचीं त्यांची रकम ठरविणे जरूर आहे यास्तव खाली लिहिल्या प्रमाणे ठरविलें आहे:—

बंदरांचा एक गट करावा.

१. सदरहू कानडा जिल्ह्यांतील बंदरांचा या आक्टाचे कारणासाठीं परिशिष्टांत लिहिल्या प्रमाणे एक गट केला असें समजावें.

दाहा व अधिक टन बादांनाचीं समुद्रांत जाणारीं गलबेंत बंदरांत जातील त्यांचीं बंदरदेणीं पडतील.

२. मासळीमारू गलबता खेरीज दाहा व दाहांहून अधिक टन वारदानाचें समुद्रांत जाणारें प्रत्येक गलबत सदरहू बंदरांपैकीं कोणतेही बंदरांत जाईल त्याचें बंदर देणे प्रत्येक टनास पराकाष्ठा दोन आणे या दराने पडेल.

तुफानामुळे बंदरांत गलबेंत जातील त्यांचे बंदरदेण्याचा दर.

३. कोणतेही गलबत तुफानमुळे किंवा नुकसानी झाल्यामुळे किंवा इतर कोणतेही कारणामुळे सदरहू पैकीं कोणतेही बंदरांत जाईल, परंतु मरामत करण्यासाठीं माल उतरून पुनः चढविणे जरूर असेल तितकेंच करील, आणि त्या शिवाय तेथे माल किंवा उतारू न उतरील किंवा न चढवील तर त्या गलबताचें बंदर देणे पडेल तें इतर गलबताचे बंदरदेण्याचे दराचे निमं पडेल.

तुफानामुळे परत येणारे गलबतांस बंदरदेणे पडणार नाही.

४. परंतु असे ठरविलें आहे कीं कोणतेही गलबत सदरहू पैकीं कोणतेही बंदरांतून निघून गेल्यावर तुफानामुळे किंवा नुकसानी झाल्यामुळे त्या बंदरांत तें पुनः जाईल किंवा सदरहू पैकीं कोणतेही इतर बंदरांत जाईल तर त्या गलबतास काहीं बंदर देणे पडणार नाही.

गलबताचें बंदर देणे एके महिन्यांत एक बंदरांत एकेवेळ मात्र द्यावें लागेल.

५. या आक्टा प्रमाणे गलबताचें बंदर देणे द्यावयाचें तें एके बंदरांत एके क्वालेंडर महिन्यांत किंवा तीस दिवसांत एकाहून अधिक वेळा द्यावें लागणार नाही.

गटांतील बंदरें एक बंदर आहे असें समजावें. आणि सदरहू बंदरां बंदरदेण्या बाबद ज्या रकमा पोंचतील त्यांचें एकच भांडवल करावें.

६. सन १८५५ चे २२ वे आक्टाचे ४४ वे कलमातील हेतुसाठीं गटांतील बंदरें एकच बंदर आहे असें समजावें आणि सदरहू निरनिराळे बंदरां बंदरदेण्या बाबद ज्या रकमा पोंचतील त्यांचें एकच भांडवल करावें व त्या रकमा त्या भांडवलांतल्या आहेत असें समजावें व त्या भांडवलास उत्तर कानड्यातील बंदरांचें भांडवल असें नाव द्यावें.

७. वर सांगितलेले गटांतले कोणतेही बंदरी बंदरदेण्या वाबद ज्या रकमा पोंचतील त्या सर्व सदहू गटांतले कोणतेही बंदरा वाबद सन १८५५ चे २२ वे आक्टाचे ४४ वे कलमांत सांगितल्या प्रमाणे झालेला सर्व खर्च भदा करण्याकडे लावण्याचा अधिकार आहे.

बंदर देण्याचा उपयोग.

८. सन १८६६ चे— महिन्याचे— तारिखे पासून हा आक्ट चालू होईल.

आक्ट कव्हां चालू होईल.

९. या आक्टातील ठरावा प्रमाणे व या आक्टांत सांगितलेले मर्यादित सदहू बंदरांत बंदर देण्याच्या व्यावयाची त्याचा दर मुंबईचे सरकाराने सन १८६६ चे— महिन्याचे— तारिखेस किंवा त्या तारिखेपूर्वी सन १८५६ चे २२ वे आक्टाचे ४२ वे कलमा अन्वये मुंबईचे सरकारी गाझेटांत जाहीरनामा प्रसिद्ध करून ठरवावा आणि सदहू तारिखे नंतर सदहू पैकी कोणतेही बंदरांत बंदर देणे व्यावयाचे ते सन १८५५ चे २२ वे आक्टाचे व या आक्टाचे आधारा-शिवाय इतर रितीने घेऊनये.

बंदर देण्याचे दर प्रसिद्ध करावे.

दुसरे कोणतेही बंदरदेणे घेऊनये.

१०. हा आक्ट सन १८५५ चे २२ वे आक्टाचा भाग आहे असे समजून याचा अर्थ करावा.

हा आक्ट सन १८५५ चे २२ वे आक्टाचा भाग आहे असे समजून याचा अर्थ करावा.

परिशिष्ट.

उत्तर कानडा गट.

- १ सदाशिवगड
- १ चेदिया.
- १ आंकोला.
- १ गंगावली.
- १ तट्टी.
- १ कोमटा.
- १ होनोर.
- १ भटकल.
- १ शिरळी.
- १ मदैश्वर.
- १ कंदापूर.
- १ नायकन कट्टा.
- १ विंदुर.

हेतूंचा व कारणांचा तपशील.

इंडिआचे आलीज्या स्टेट सेक्रेटरी याचे हुकमावरून कंदापूर तालुका खेराजकरून उत्तर कानडा जिल्हा मद्रास इलाक्यांतून काढून मुंबई इलाक्यांत तारीख १६माहे एप्रिल सन १८६२ रोजी दाखल केला आहे आणि त्या जिल्ह्यातील बंदरांची व नयांची व खा-ड्यांची सुधारणूक करण्याविषयी व त्यांस चांगले स्थितींत राखण्याविषयी व त्यांचा चांग-ला बंदोबस्त ठेवण्याविषयी योग्य ठराव करणे अवश्य आहे यास्तव बंदरदेण्या वाबद सन १८५५चा २२वा आक्ट आहे त्यातील ठराव त्यांस लागू करणे जरूर असें नजरेस आले आहे.

२. त्या आक्टाचें ३रें कलम आहे तें येणें प्रमाणे :—

“ ३. सदहूँ मुलकाचे कोणतेहि भागांतील कोणतेहि बंदरास, आणि त्या बंदरास मिळणारे कोणतेही नाव्य नदीस, किंवा खाडीस हा आक्ट लागू आहे असें इंडियाचे गवरनर जनरल इन कौन्सिल यांचे अनुमताने ठरवून जाहीरनामा लावण्याचा अधिकार सदहूँ मुलकांतील त्या भागाचे सरकारास आहे. सदहूँ प्रकारचे कोणतेही बंदरास, किंवा नाव्यनदीस, किंवा खाडीस हा आक्ट लागू आहे असें सदहूँ प्रमाणे जाहीर केलें म्हणजे, या आक्टातील सर्व ठराव, त्या बंदरास, किंवा नाव्यनदीस, किंवा खाडीस लागू होतील; परंतु या आक्टांत पुढें सांगितलेले कितीएक ठराव ठिकठिकाणचे सरकारांचे हुकुमावरून कितीएक बंदरांस मुद्दाम लागू करावयाचे ठरविले आहेत ते लागू आहेत असें समजू नये.

३. उत्तर कानडा जिल्ह्यांतील बंदरांस सन १८५५चे २२वे आक्टांतील ठराव लागू करण्याविषयी हा आक्टाचा मसुदा तयार केला आहे.

४. बंदरदेणीं घ्यावयाचीं त्यांचा दर बारदानाचे प्रत्येक टनास पराकाष्ठा दोन आणे घ्यावे असें ठरविले आहे, आणि सन १८५७ चे ३१ वे आक्टांत व सन १८५८ चे ९ वे आक्टांत ही तितकाच दर ठरविला आहे.

दमुजिवे हुकूम वंदेगान आलीनबाब मुस्तताब हजरत
आनरबळ गवरनर साहेब बाहादूर दर इजलास कौन्सिल.

लिटलटन हालीओक बेली साहेब,

डेप्युटी सेक्रेटारी निसबत सरकार यांची सही.

मुकाम पुणे, कौन्सिलची कचेरी.

तारीख १७वी जुलै सन १८६२.

(True Translation)

VENAYEK WASSODEW,

Oriental Translator to Government.

मुंअर्चना लेबिसलरिवाप्यातामांआलेलां इंगुंनुं मोसिडिं

अंहेगान आलीनवाप्य मुस्तेताअ हगरत आतरअल गवरनररा
हेव्य व्याहा दूर नंनिरे मुंअर्छनीं डायहा तथा इंगुनो इरनारी डौं सिंलनां निवम
प्रमारो हेठण लपेला आइठनो मसुहो, तेना इरएनी तथा सप्योनी वि-
गतसाथे प्रसिध्द इखोखे.

उत्तर डानडा बिहानां अंहरोमां अंहर देणुं लेवा
आपतना आइठनो मसुहो.

आ आ इठनां परिशिष्टमां लपेलां अंहरोमां अंहरले उत्तर डानडा बिहो
मरास र्छलाइमांथी इहाडीने मुंअर्छलाइमां मेणवी दीधोखे तेमांनां
अंहरोमां सन १८५५ ना २२ मा आइठना हराव प्रमारो अंहरदेणुं हवेपछी
पेसाडीने लेवुं तेनी रडम हराववाणी नइर खे वारत्ते हेठण लप्या प्रमारो
हराव्युं खे.

इदेश-

१. सदर्हू इंगुना बिहानां अंहरो नो आ आ इठनां इरएसाइ परिशिष्टमां
लप्या प्रमारो अइवर्ग इरथो खे अेवुं समबुं-

अंहरोनीं वर्ग इरवाप्यावत-

२. मासली मारवाणी डोडीओ सिवाय हस टननुं तथा हस टन इतीं चत्ता
टननुं समुद्रमां ननाइं हर अेडं वांहां सदर्हू अंहरोमांनां हरडोर्छं अंहरमां
आवे तेनुं अंहर देणुं हरटने घणांमां घणां ये आनाना हर प्रमारो वेसरी-

इरटननां तथा हस इतीं यत्ता
टननां समुद्रमां ननारां वांहांओ
अंहरमां आवे तेओनुं अंहर देणुं
वेसरी-

३. डोर्छं वांहांए तो इंगुने लीधे, अथवा न्नेपमायांने लीधे अथवा प्पीन्
डुंर इरएने लीधे सदर्हू अंहरोमांनां डोर्छं अंहरमां आवे अने मरा मत इ-
यासाइ माल उत्तारीने पाओ यटाववानुं नइर होय ते रळूं इरे पए ते हेडं-
ए माल अथवा उत्तारी मुडे नहीं, अथवा प्पीन्ने माल अथवा उत्तारी
लीअे नहीं, तो ते वांहां एनुं अंहर देणुं प्पीन् वांहां एनां अंहर देणुं नो
हर होय तेथी अरधुं पडरी.

ते इंगुने लीधे अंहरमां वांहांओ
आवे तेओना अंहर देणुं नो हर-

४. पए अेवुं हराव्युं खे डोर्छं वांहां ए सदर्हू अंहरोमांनां डोर्छं अंहरमां-
थी उपडी गथा पछी तो इंगु अथवा न्नेपमा लागयांने लीधे ते न अंहरमां
पाव्युं आवे अथवा सदर्हू अंहरोमांनां प्पीन् डोर्छं अंहरमां आवे तो
ते वांहां एने डुंर अंहर देणुं वेसरी नहीं-

तो इंगुने लीधे वांहां एपेवुं आवे
तेनुं अंहर देणुं वेसरी नहीं-

५. आ आ इठ प्रमारो डोर्छं वांहां एने अेडना अेड अंहरमां अेड इयालेंअ
महिनामां अथवा तीस दिवसमां अेडथी यधारेवार अंहर देणुं आ पवुं
पुरो नहीं.

वांहां एनुं अंहर देणुं अेडनाइं
अंहरमां महिनामां अेडनवार
आ पवुं पडरी.

६. सन १८५५ ना २२ मा आइठनीं इंगु मी कुलमनी मतलम साइयर्गि-
मांहेनां अंहरो मणने अेडन अंहर खे अेवुं समबुं; अने सदर्हू नूहां नूहां
अंहरमां अंहर देणुं आप्यत ने पैसा आवे तेनो अेडन तंजोल इरयो, अने
ते पैसा ते तंजोलनां खे अेवुं समबुं; अने ते तंजोलने उत्तर डानडानां अं-
हरोनो तंजोल अेवुं नाम आप्यत-

वर्गमांहेनां अंहरो मणीने
अेडन अंहर खे अेवुं समबुं
अने सदर्हू अंहरमां अंहर देणुं
आप्यत ने पैसा आवे तेनो अेड-
न तंजोल इरयो

अंहरदेणानो धिपयोग-

७. उपर इहेत्ता चर्गिमांतां हरडोर्छि अंहरमां अंहरदेणं व्याप्यत नेपेसा
आये ते सघणा पेसा तेण चर्गिमांतां हरडोर्छि अंहरव्याप्यत सनवटपप नारर
मा आडरनी चरमी कुलममां इहया प्रमाणो अरयं धायते अटा इरवानां डाम-
मां वापरवानो अथिडार थे-

आआडर इयारेयाळूधरी-

८. सनवट दु ना महिनानी तारिपथी आआडर
याळूधरी-

अंहरदेणानां हर प्रासेद्धइरवा-

९. आआडरना हराचप्रमाणे तथा आआडरमां ने मर्यादा हरावी
छे ते मर्यादानी अंहर सदई अंहरोमां अंहरदेणं सेवुं तेनो हर मुंअर्छनी
सरकारे सनवट दु ना महिनानी तारिपे, अथवा ते
तारिपे पेहेलां सनवटपप ना २२ मा आडरनी चरमी कुलमप्रमाणे मुं-
अर्छता सरकारी ग्याजेटमां अहेहरनामुं छपावीने हरावयो, अने सदई
तारिपेपेछी सदई अंहरोमांतां डोर्छि अंहरमां अंहरदेणं सनवटपप ना
२२ मा आडरना तथा आआडरना आधार सिवाय जीबु रीते सेवुंनहीं-

जीबुं डोर्छि अंहरदेणं सेवुंनहीं

आआडर सनवटपप नारर
माआडरनो त्यागछे अंवेवुं सम-
ज्जने अने अर्थ इरवो.

१०. आआडर सनवटपप ना २२ मा आडरनो त्याग छे अंवेवुं समज्ज-
ने अने अर्थ इरवो-

परिशिष्ट-

उत्तर डानडा चर्ग-

- १ सहायिवागड-
- १ येहीअण-
- १ आंङोसा-
- १ गंगावली-
- १ लरी-
- १ डोमटा-
- १ होनारे-
- १ लटकुल-
- १ शिरछी-
- १ महेधर-
- १ इहापूर-
- १ नाथइनडडा-
- १ विंदूर-

आडरनी मतलअनी तथा डारणीनी धिगत.

छीडियाना अलीनर सेट सेकेरारीना हुडरथी इहापूर वाजुडा सिवाय
उत्तर डानडा बिहो मर्यादा र्छाडामांथी डाडाडीने मुंअर्छि र्छाडामां तारिपे
वदुमी माहे अेप्रिल सनवटदुर ने रोने हाप्यल क्यो छे, अने ते बिहामांतां

पंढरो तथा नदीयो तथा प्यातीयो सुधारवासाइ तथा तेभ्यो ने सारी स्थिति-
मां राप्यवासाइ तथा तेभ्यो नो सारो पंढोपस्त राप्यवासाइ योग्य दराव इत्य-
नी नदीरे खे वास्ते पंढर देहां प्यापत सनवटपत्र नो इव नो आइत खे तेना
हराव तेभ्यो ने लागू करधानी नदीरे खे अेवुं नवरमां आव्युं खे-

२. ते आइतनी नुळ कुल न नीये प्रमाणे खे:-

“३. सदहू मुलकुना डोर्छ त्वागनां हर डोर्छ पंढरने अने ते पंढरने मण-
नारी हर डोर्छ नाव्य नहीने, अथवा प्यातीने आ आइत लागू खे अेवुं छेडि-
याना गवरनर नवरल र्छ नु डीं सिलनां अनु मलथी दरावीने न्हेर नामुं
मारवानो अथिडार सदहू मुलकुना ते त्वागनी सरडारने खे सदहू प्रडार-
ना डोर्छ पंढरने अथवा नाव्य नहीने अथवा प्यातीने आ आइत लागू खे
अेवुं सदहू प्रमाणे न्हेर डीधुं अेदले आ आइतनां सधणा दराव ते पंढर-
ने अथवा नाव्य नहीने अथवा प्यातीने लागू धरो, एण आ आइतमां आ-
गण कुहेला डेरला अेड दराव ठेडां एां ठेडां एां नी सरडारनां हुडम उपरथी
डेरलां अेड पंढरने पसूस डरीने लागू करवानुं दराव्युं खे ते लागू खे अेवुं
समव्युं नहीं ”

३. पित्त डानडा भिक्कानां पंढरोने सनवटपत्रना इर मा आइतना द-
राव लागू करवासाइ आ आइतनो मसुहो तैयार करवा खे-

४. नेटला टननुं चां हां एा होथ तेना दरने घणां मां घणां अे आना
ले अे पंढर देहां लेवानुं दराव्युं खे अने सनवटपत्रना इर मा आइतमां तथा
सनवटपत्रना ल मा आइतमां एण तेदलो न्हेर दराव्यो खे-

पमुळ अे हुडम पंढेगान आली न-
वाप्य मुस्ते ताप्य हवरत आनरप्यल्
गवरनर साहेप्य आहादूर हर र्छ ललस
डोर्छ सिल

मुकाम पुला डोर्छ सिलनी इयेरी,
तारीप्यवडमी माहे नुला र्छ
सनवटपत्रना र्छ सिलनी-

खिरलुटनुं हाली ग्मोड अे ली साहेप्य,
उप्युती सैकेरारी निसप्यत सरडार अे अे ली
सही-

(True Translation.)
VENAYEK WASSODEW,
Oriental Translator to Government

ముంబయి వేర్వేరు పరిపాలనా విధానము. పనిని గాన నడంబడికలను గల గ్రామ నియంత్రణ.

బందిగాన అర్జునవాబ మున్నెట్రాబ రుబరత అనరాబల నవరనర సా కేల బాదద్దుర బంబయి యివర కాంబ దే దాంగూ కానూ మాదువ బాబతు క్లాంసలన నియమ గళప్ర కార కేళగే బరదిరువ అర్జున మసూదేయన్న అభిప్రాయ దాంగూ కారణ గళ తపక్రీలు సురెతవాగి ప్రశ్నార్థ పడినూ ణాగిరు త్రదీ. వుత్తర కనదా బిష్టిదీగా గిన బందరు గళల్ల బందరు తీరి నేయన్నతీగియువబాబతు అర్జున మసూదే.

వర్ణన.

యీ అర్జున పరిశిష్ట దీగా గిన బరదిరువ బందరు గళల్ల అందరి, మద్రాస్ యిలాఖి దీగా గిన ముంబయి యిలాఖి గేదా ఖలు మాదీగా గిరువ వుత్తర కనదా బిష్టిదీగా గిన బందరు గళల్ల సనగా జనీల యిసప్తినీ అర్జునీగా గిన రరామ గళ- అన్యం బందరు తీరిగేయన్న యిన్న మేలే రూదిసువ ముష్టన్న రరాయిసు తక్కు యుక్త వాగిరు త్రదీ యాద్దరింద నిస్రీకంప- దీ నేందరి.

బందరు గళ సమూహ దర్శి.

1. యీ అర్జున కారణ గళ దీసే యింద పరిశిష్ట దీగా గిన బర ద ప్రకార సందరి కనదా బిష్టిదీగా గిన బందరు గళల సమూ రు వాగిరు త్రవేందు త్రిళయ బీకం.

క త్రు పనిన దాంగూ త్రు పనిన మీరిద సామాను గళ సమూహ ముద్ర మాన గాది దవ యుక్త వా దుదగు గళల్ల బందరు గళల్ల ప్రదాగి తీర తక్కు బందరు తీరిన.

2. మీను రిదియువ రు దసు గళలూ తు క త్రు పనిన దాంగూ త్రు పనిన మీరిద సామాను గళన్న సమూద్రమా గదింద వయ్య్రవంథా ప్రత్యేక రుదనన్న సందరూ బందర గళల్ల కే యావ బందరి గాదరు వేదరే అబగి ప్రత్యేక పనిన యరదు అగి ద దరదం తీ బందరు తీరిగేయన్న తీర తక్కు.

3. యావ రుదగన్న దరు తుఫానిన మూలవాగి యాగల, అధివా నుకసాను షుపిసిద్దర మూలవాగి యాగల, అధివా- యితర యావ కారణ గళ మూలవాగి యాగల సందరూ ప్రీతి యావ బందరి గాదరు వేయ్య్రేణాదాగి దురసు, మాదువ నిమిత్రవాగి మూలన్న దరు అధివా మనుక్రొరన్న దరు యిళి సీగాణాదల్ల మన: అంథా మూలన్న అధివా మనుక్రొరన్న అంథా రుదగినల్ల యేరిసీగాణాదరేనే మాత్ర అంథా సుగతి యల్ల అంథా రుదగిన బగి యితర రుదగిన బాబతు తీరత క్కుంథా బందరు తీరిగేదు. అధిగ రిస్సేయన్న తీగదు కీలూదియ.

4. పురంతు రింగే రరాయిని అదల్లా యావ రుదగదరు- సందరూ ప్రీతి యావ బందర గళం దాదరు రియాయు కిందలు ల్లక తుఫానిన మూలవాగి, అధివా నుకసాను షుపిసిద్దర- మూలవాగి సందరి బందర క్కే మనదా కేగాణాదల్ల, అధివా సంద రూ ప్రీతి యితర యావ బందరి గాదరు కేగాణాదరే అంథా రుదగిన

తు పానద మూలవాగి పర తు బరవంథా రుదగన గళి బందరు తీరిగే తీరిగా గా కేల గిల్లా.

దేసేయింద బందర తీరిగి యనువ త్రోవొణ్ణ అనత్రోవొణ్ణ.

౪ యొ అక్షిణ ప్రకార తీరత్రక్తంథా బందర తీరిగి మోందుబం దరదల్ల మోందు కావ్రోవేందర తింగళల్ల, అథవా మువ్వలు దివన నళ్యోళ్యగి మోందావతిక తొలుతు కొల్లావ్రి వేళ్ళే తీరవీణ్ణ గోనాదిల్లా.

౬ సనం౨౪౫నే యిసువిత్తనే అక్షిణ ౪౪నే కలమిసోళ్యగి న కారణద దేసేయింద సమూరు దోళ్యగి న బందరగళుమోదే బందరేబదాగి తిళ్యయజీలకు. మత్తు సదరతూ ప్రత్రోక ప్ర త్రోక బందరు గళల్ల బందరు తీరిగి బాబతుశుల్లువంథా అప్రి వర్జిగళ మోందు ఫేదుమాది అదక్కి వత్తర కనడా దోళ్యగి న బం దరుగళ ఫేదేబదాగి దేసరిదజీలకు.

౭ మేలవే దేళ్యదంథా సమూరు దోళ్యగి న యావ బందర- దల్లాదరు బందరు తీరిగి బాబతుశుల్ల త్రక్తంథా యావత్తు అప్రి వల్లగళనం సదరతూ సమూరు దోళ్యగి న యావ బందరద బ గావ్రోదరు సనం౨౪౫నే యిసువిత్తనే అక్షిణ ౪౪నే కలమిసోళ్య గి న వివరి నిద ప్రకార త్రిగువంథా యావత్తు బంతుక గళనం వ్ల్యాగి సువ బగ్రో పుపుయోలక పదిసె బరుదు.

౮ యొ అక్షి సనం౨౪౬ నే యిసువి తింగళ త్తా రిలము మో దలు గోండు అమల నోళ్యగి బరత్రక్తంథు.

౯ యొ అక్షిణ తరాపునళ్య అన్తయ దాంగూ యిందరల్ల దో ల్లద మట్టినల్ల సదరతూ బందరూ గళల్ల బందరు తీరిగి తీ గదు శోం బువదర మట్టనువ ముంబయి సరకారవరు, సనం౨౪౬ నే యిసువి తింగళ త్తారీణ్ణ గాగత, అథవా త్ర తారీణ్ణ ముం బిత్రవాగి సనం౨౪౫నే యిసువిత్తనే అక్షి న ౪౪ నే కలమిన ప్రకార వాగత, ముంబయి సరకారి గేర్చి పినల్ల ద్వాదిర నామే యనువ ప్రశిర్చు పదిని తరాయుస జీలకు. మత్తు సదరీ తారీణ్ణ న తర సదర తూ ప్రికి యావ బంద రదల్లాదరు సనం౨౪౫నే యిసువిత్తనే అక్షిణ దాంగూ యొ అక్షిణ అధారద తొలుతు కొలత రిలతి యింద బందర తీరిగి య నువ త్రోగదు శోళ్యలారదు.

౧౦ యొ అక్షి సనం౨౪౫నే యిసువిత్తనే అక్షిణ భాగవదే దు తిళ్యదు యిందర అథవేవనువ మాద త్రక్తంథు.

పురిశ్చిష్ట

మత్తర కనడా సమూరు.

- ౧ సదాశివనద.
- ౧ కేసామహ
- ౧ మ దేవేశ్వర.
- ౧ జేందీయా.
- ౧ తోనాసోలర
- ౧ కంబూ ముర.
- ౧ అక్కిలాల.
- ౧ భువకళ
- ౧ నాయకనకప్ప.
- ౧ గంగావల.
- ౧ శీరల్ల.
- ౧ బుం దూర.
- ౧ త్రద్రి

రుదగిన బాబతు బందర తీరిగి మోందు తింగళల్ల మోందు బందరదల్ల మో దావతిక మాత్రమోద తిణ్ణా దీలతు.

సమూరు దోళ్యగి న బం దరు గళనం మోదే బం దకలదేందు తిళ్యదావద రతూ బందరదల్ల బంద రు తీరిగి బాబతు సల్ల త్రక్తంథా అప్రి వర్జి గళ మో దు ఫేదుమాద జీలకు.

బందరు తీరిగి ద ముపుయో గవు.

అక్షిణ సోరు వారు.

బందరు తీరిగి ద మట్ట నువ ప్రశిర్చు పదిసె జీలకు.

బీలీయావ ప్రకార ద్వా ద రు బందరు తీరిగి యనువ త్రోగదు శోళ్యలారదు

యొ అక్షి సనం౨౪౫నే యిసువిత్తనే అక్షిణ భాగ వదేదు తిళ్యదు యిందర అథవేవనువ మాద త్రక్తంథు.

అర్హస్యా యథాగూఢాకారణం యమగళత్రపశ్చిలలు,
 యందియాద బ్రహ్మ సేవ సేత్రవారి సాహేబరవర
 దుకుమినమేలంద కుందామూర త్రాలూక తోలుకమాది.
 మత్తర కనడా బ్రహ్మ మద్రాసు యలాఖి యోగింద ముంబయి
 యలాఖి క్షేత్రారీముగ్ధనే యేస్త్రేల సనయాత్ర నేదివస దా
 ఖలు మాదోఢాగిరుత్రదే. అద్దరింద అ బ్రహ్మీ యోగిన-
 బందరు నగళ డాంగూ నదిగళ డాంగూ ఖాదిగళ సుధార
 గూరి విషయదల్ల మత్త, బన్నాగి బందోబస్తు, యదువ
 విషయదల్ల యోగ్య రరావు మాదతక్కు యుక్తవాగిరు
 త్రదే అద ప్రయుక్త, బందరు త్రిగి బాబతు యరువసన
 నాఖ్యనే యసవిత్తనే అక్ష్మినీ శగిన రరావుగళు సుదర
 కూబగ్గి లానూ మాదతక్కు అవశ్య వదీండు తోలుకత్తే.

౧ సదరి అక్ష్మినల్లరువ మూరనే కలముయాపప్రకారపిందరి.
 ౨ సదరకూ ప్రాంత్రీ యోగిన యావ భాగక్తాదరూ
 మత్త, సదరకూ బందరిగి మాదువంథా యావ నావ్రీ నది
 నాదరు, అథవా ఖాదిగాదరు యా అక్ష్మ లానూ యరువ
 దేబదాగి యందియాద నజననర బునరల యనశ్శంసలవ
 ర అనుమ త్రియంద రరా యసి సదరకూ ప్రాంత్రీ యోగిన
 సదరి భాగద సరకారవవరు బ్రాదిల నామేయనం ప్రక్తి
 ద్ల పదిస బడుదు అప్రకార బ్రాదిల మాదోఢాదబళ్ళ
 క సదరకూ బందరిగానల, అథవా ఖాదిగానల, అథవా
 నావ్రీనదిగానల, యా అక్ష్మ లానూ అనతక్కు. పరంతు
 యా అక్ష్మినల్ల ముందే రేళ్ళరువ యేనకే రరావుగళు దిశ
 దిశాక్షిద సరకారదవర దుకుమినమేలంద యేనకే బుద
 రు నళ్ళి ముద్దామ లానూ మాదువ విషయదల్ల రరా య
 సీంఠాగిరువంథాద్దు లానూ అవేండు త్రిళయ బారదు”

౩ యా అక్ష్మిన మనూదే యనం మత్తర కనడా బ్రహ్మీ యో
 గిన బందరు నగళి సననాఖ్యనే యసవిత్తనే అక్ష్మినీ
 శగిన రరావుగళు లానూ మాదువ విషయదల్ల త్రయార
 మాదోఢాగిరుత్రదే.

౪ బందరు త్రిగి యనం ప్రత్రీక పన్నిగి పరాకాష్ఠాయ
 రదు అన్దే త్రిగదు కీం త్రక్కుదే త్రరాయి సీంఠాగిరుత్రదే.
 మత్త, సననాఖ్యనే యసవిత్తనే అక్ష్మినల్ల డాంగూ సననాఖ్య
 నే యసవిత్తనే అక్ష్మినల్ల సద అదే ప్రకారదరవనం రరా య
 సీంఠాగిరుత్రదే.

బమాజ్ బేకుమ బందిగానల్లనవాల ముస్త్రా బకబ
 రత్రనూబలగనరక సాహేబ బాకర్షురదయలూకఫం.
 ముక్తాకు మస్త్రే త్రారీముగ్ధ) త్రయలపనదాల బిశ్ బిలైల సాహేబ,
 బలాయి సననాఖ్యనే యసవిత్త) దేమపిసేత్రవారిగనల త్రనరకయవరసి.

PROCEEDINGS OF THE LEGISLATIVE DEPARTMENT, BOMBAY.

The following Bill, with Statement of Objects and Reasons, is published, as required by the Rules of the Council of the Governor of Bombay for the purpose of making Laws and Regulations.

A Bill for amending the law relating to the Small Cause Court at Kurrachee.

Whereas a Court of Small Causes has been established at Kurrachee, in the Province of Sind, and whereas it is expedient to amend Act XLII. of 1860, so far as the same relates to the said Court, by enlarging the jurisdiction thereof, and by facilitating the transaction of business therein; It is enacted as follows:—

Preamble.

I. After the passing of this Act, the Court of Small Causes at Kurrachee in the Province

Court to have jurisdiction when Defendant carries on business by his Manager, Agent, or Servant, within the local limits of the jurisdiction of the said Court.

Service of Summons on such Manager, Agent, or Servant, not good service, unless such service has been specially ordered by the Court.

Court may receive and act on Affidavits or written solemn affirmations in any application or motion before it.

Such Affidavits and solemn affirmations may be sworn and affirmed before Clerk of the Court.

Punishment for making false statements in such Affidavits, &c.

of Sind, in addition to the jurisdiction which it now exercises under Act XLII. of 1860, shall have, and shall exercise jurisdiction in all suits of the nature specified in Section 3 of the said Act, in which the Defendant, at the time of the commencement of any such suit, is carrying on any business or work for gain by his manager, factor, agent, or servant, within the local limits of the jurisdiction of the said Court: Provided that service of any summons to a Defendant made on his manager, factor, agent, or servant, shall not be deemed good service, unless such service has been specially ordered by the said Court, on the application of the plaintiff.

II. It shall be competent to the said Court to receive and to act upon any affidavits, or written solemn affirmations, which may be adduced by any party to any suit instituted in the said Court in support of or resistance to, any application or motion before it.

III. The affidavits and solemn affirmations aforesaid may be sworn or affirmed before the Clerk of the said Court, and the said Clerk is hereby empowered to administer the oaths and affirmations necessary for that purpose.

IV. Any person who shall make any false statement in any affidavit or solemn affirmation as aforesaid, shall be liable, on conviction, to the same punishment as if such false statement had been made in giving evidence in open Court.

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS.

The first clause of this Bill is taken from an Act lately passed by the Legislative Council of Bengal. There are numerous branches at Kurrachee, of Bombay firms, both English and Native, which are superintended by local agents; and the Sind Railway Company is also represented by an agent only. All these agents can bring suits in the Small Cause Court in the name of their Firms or Companies: but no action will lie against any of those Firms or Companies in the Small Cause Court, because they are not personally within the jurisdiction. This state of the law has been felt to bear heavily on persons who have been sued by these Firms and Companies, and who have now no opportunity of filing cross-actions. It seems also to be unfair not to give the servant of a Company, which is represented here by agent, the same facilities for recovering his demands against his

masters as he would have had if the agent had been in name as well as in fact his master. The provisions of the Bengal Act have been so far modified as to render necessary an order of Court for service on an Agent. This modification is introduced to cheat plaintiffs from summoning persons as agents of Defendants who have in reality no agents at Kurrachee.

2. The other clauses of this Bill are to enable the Court to receive, and act upon, affidavits. It is questionable whether, under the existing state of the law, it can do so. The Judges of the Court having other duties to perform, can only sit in the Small Cause Court three or four times a week. Their time on these days is fully occupied in disposing of the Causes on the board, and they have no time left for taking evidence on miscellaneous business, such as motions for new trials for service of summonses out of the jurisdiction, on Defendants who have left the jurisdiction since the institution of suit, &c. The 2nd, 3rd, and 4th clauses are framed to remedy these difficulties, by enabling the Court to take affidavits in support of, or resistance to, applications of this nature. Power is given to the Clerk to swear parties to their affidavits for the convenience of the Court and suitors.

By order of His Excellency the Governor in Council,

LYTTELTON H. BAYLEY,

Deputy Secretary to Government.

Poona, 17th July 1862.

मुंबई येथील लेजिस्लेटिव खात्यांत चाललेले कामांचे प्रोसिडिंग.

बंदेगान आलीननाव मुस्तताव हजरत आनरबल गवरनर साहेब वाहादूर जंजिरे मुंबई यांचे कानून व कायदे करण्या विषयींचे कौन्सिलाचे नियमा प्रमाणे खाली लिहिलेला आक्टा-चा मसुदा हेतुं ये व कारणांचे तपशिलासुद्धा प्रसिद्ध केला असे.

कराची येथील लाहान दाव्यांचे कोर्टी संबंधी कायदा आहे तो सुधारण्या विषयीचे आक्टाचा मसुदा.

सिध देशांत कराची येथें लाहान दाव्यांचे कोर्ट स्थापलें आहे आणि सन १८६० चा ४२ वा आक्टा जितका सदहू कोर्टास लागू आहे तितका सुधारून त्या कोर्टाची हुकुमत वाढविणे आणि त्या कोर्टांत काम चालविण्याचें सुलभ पाडणे योग्य आहे यास्तव खाली लिहिल्या प्रमाणे ठरविलें आहे.

उद्देश.

१. सिध देशांत कराची येथील लाहान दाव्यांचे कोर्टास सन १८६० चे ४२ वे आक्टा अन्वये जे अधिकार हल्लीं आहे त्या अधिकारा खेरीज आणखी त्या कोर्टाने हा आक्टा ठरल्या नंतर खाली लिहिलेले प्रकारचे मुकदम्यांचा इनसाफ करण्याचा अधिकार चालवावा झणजे सदहू आक्टाचे ३ रे कलमांत सांगितलेले प्रकारचे ज्या मुकदम्यांत प्रतिवादीवर फियाद होतेथेळीं, सदहू कोर्टांचे हुकुमतीचे स्थलसीमेंत नफ्याकरितां धंदा किंवा काम आपले वहिवाटदाराचे किंवा कारखानदाराचे किंवा मुखत्याराचे किंवा चाकराचे मार्फत तो चालवीत असेल तसे सर्व मुकदम्यांचा इनसाफ करण्याचा अधिकार चालवावा. परंतु असें ठरविलें आहे कीं प्रतिवाद्यास समन द्यावयाचें तें त्याचे वहिवाटदारास किंवा कारखान-दारास किंवा मुखत्यारास किंवा चाकरास द्यावें असा हुकूम वादीचे दर्खारती वरून सदहू कोर्टाने मुद्दाम केल्या वांचून तें त्याचे वहिवाटदारास किंवा कारखानदारास किंवा चाकरास दिलें असतां तें बरोबर पांचविलें असें समजुं नये.

कोर्टांचे हुकुमतीचे स्थल-सीमेंत प्रतिवादी आपले वहि-वाटदाराचे किंवा मुखत्या-राचे किंवा चाकराचे मार्फत काम किंवा धंदा चालवीत असेल तेव्हा कोर्टाची हुकुमत चालेल.

वहिवाटदारास किंवा कार-खानदारास किंवा मुखत्यारास किंवा चाकरास समन द्यावें असा कोर्टाने मुद्दाम हुकूम के-ल्या वांचून समन वहिवाटदा-रास किंवा कारखानदारास किंवा मुखत्यारास किंवा चाक-रास दिलें असतां तें बरोबर दिलें असें समजुं नये.

२. सदहू कोर्टांत केलेले कोणतेही फियादांतील कोणी पक्षकार सदहू कोर्टास केलेले अर्जींचे किंवा दर्खास्तीचे मजबुतीसाठीं किंवा तीस हरकत घेण्यासाठीं शपथपूर्वक किंवा प्रतिज्ञा पूर्वक लेख देईल तो घेण्याचा व त्यावर काम चालविण्याचा अधिकार सदहू कोर्टास आहे.

कोर्टास अर्जी किंवा दरखास्त होईल तीत शपथपूर्वक किंवा प्रतिज्ञा पूर्वक लेख घेण्याचा व त्यावर काम चालविण्याचा अधिकार कोर्टास आहे.

३. सदहू प्रकारचे शपथपूर्वक लेखा विषयींची शपथ व प्रतिज्ञापूर्वक लेखाविषयींची प्रतिज्ञा सदहू कोर्टांचे छार्का समक्ष केली असतां चालेल आणि त्या कारणासाठीं शपथा किंवा प्रतिज्ञा करविण्याचा अधिकार सदहू छार्कास या आक्टा वरून दिला आहे.

सदहू प्रकारचे शपथ पूर्वक लेखा विषयींची शपथ व प्रतिज्ञा पूर्वक लेखा विषयींची प्रतिज्ञा कोर्टांचे छार्का समक्ष केली असतां चालेल.

४. कोणी मनुष्य सदहू प्रकारचे शपथ पूर्वक किंवा प्रतिज्ञा पूर्वक लेखांत कोणताही खोटा मजकूर लिहील तर त्या गोष्टीची शाबिती झाली असतां खुले कोर्टांत तसा खोटा मजकूर जबाबी देते वेळेस सांगितला असता तर जशी शिक्षा होती तसे शिक्षेस तो पात्र होईल.

सदहू प्रकारचे शपथ पूर्वक किंवा प्रतिज्ञा पूर्वक लेखांत खोटा मजकूर लिहिला तर शिक्षा होईल ती वगैरे.

हेतूंचा व कारणांचा तपशील.

१. या आक्टचे मसुद्याचें पहिलें कलम बंगालचे लेजिस्लेटिव कौन्सिलाने आलिकडे एक आक्ट ठरविला आहे त्यांतूत घेतलें आहे. मुंबईमध्ये इंग्रज व एतदेशीय लोकांच्या पेट्या आहेत त्यांच्या शाखांवा द्वाणजे पोट पेट्या कराचीमध्ये पुष्कळ आहेत त्यांची देखरेख तेथील मुखत्यारांकडे असते. आणि सिंगरेलवे कंपनीचे तर्फेही एक मुखत्यार आहे या सर्व मुखत्यारांस आपआपले पेट्यांचे किंवा कंपनीचे नांवें लाहान दांब्यांचे कोर्टांत फिर्यादी करता येतात परंतु लाहान दांब्यांचे कोर्टांचे हुकुमतींत त्या पेट्या खुद्द नाहींत द्वाणून त्यांवर त्या कोर्टांत फिर्याद करता येत नाहीं, सवज ज्या मनुष्यां वर त्या पेट्यांनी किंवा कंपन्यांनी फिर्यादी केल्या आहेत त्या मनुष्यांस त्यांवर उलट फिर्यादी करता येत नाहींत द्वाणून त्या मनुष्यांस कायद्याची हालींची स्थिति फार जड जाते. ज्या कंपनीचे तर्फे येथे मुखत्यार असेल त्या कंपनीचे चाकरास आपले धन्यांकडे आपलें येणे असेल तें व-मूल करण्यासाठी खाली लिहिलेले प्रकारची सवड नसावी हें गैरवाजवी दिसतें द्वाणजे मुखत्यार वास्तवीक धनीच असता तर त्यावर जशी फिर्याद करण्याची सवड असता तशी सवड नसावी हेंही गैरवाजवी दिसतें. बंगाल आक्टांतील ठरावांत फेरफार केला आहे तो असाकीं मुखत्यारास समन देणे असल्यास त्या विषयी कोर्टाचा हुकूम घेतला पाहिजे. कराची येथें ज्या प्रतिवाद्यांचे खरोखर मुखत्यार नाहींत त्या प्रतिवाद्यांचे मुखत्यार द्वाणून लोकांस समन करण्याचा वाद्यांस प्रतिबंध व्हावा द्वाणून हा फेरफार केला आहे.

या मसुद्याची इतर कलमें आहेत ती शपथपूर्वक किंवा प्रतिज्ञापूर्वक लेख घेऊन त्यांवर काम चालविण्याचा अधिकार कोर्टांस देण्या विषयी आहेत. हालींचे कायद्यावरून सदर प्रमाणे करण्याचा कोर्टांस अधिकार आहे किंवा नाहीं याविषयी संशय आहे. कोर्टांचे जज्यांस इतर कामें करावयाचीं असतात द्वाणून त्यांस आठवड्यांत ३ किंवा ४ वेळा मात्र लाहान दांब्यांचे कोर्टांत वसतां येतें आणि तेव्हांतरी पाठीवरील कज्यांचा फैसला करण्यांतच त्यांचा सर्व वेळ जाता आणि किर्कोळ कामा विषयी द्वाणजे पुनः नव्याने इनसाफ होण्यासाठी केलेल्या दरखास्ती विषयी, आणि फिर्यादी झाल्या नंतर जे प्रतिवादी कोर्टांची हुकुमत सोडून गेले असतील त्यांस समन पोंचविणे वगैरे वावदचे दरखास्ती विषयी पुरावा घेण्याचा त्यांस वेळ सांपडत नाहीं. या प्रकारचे दरखास्तीचे मजबुतीसाठी किंवा त्यांस हरकत घेण्यासाठी शपथपूर्वक किंवा प्रतिज्ञापूर्वक लेख घेण्याचा कोर्टांस अधिकार देवून या अडचणी काढून टाकण्या विषयी २ रें, व ३ रें, व ४ रें कलम केले आहे. कोर्टांचे व पक्षकारांचे सोईसाठी शपथपूर्वक लेख करणारांस शपथा देण्याचा अधिकार ह्याकांस दिला आहे.

बमुजबे हुकूम बंदगान आलीनवाव मुस्तताब हजरत

आनरबल गवरनर साहेब वाहादूर दर इजलास कौन्सिल.

लिटलटन हालीओक वेली साहेब,

डेप्युटी सेक्रेटरी निसबत सरकार यांची सही.

मुकाम पुणे, कौन्सिलाची कचेरी.

तारीख १७ वी जुलै सन १८६२.

(True Translation)

VENAYEK WASSODEW,
Oriental Translator to Government.

મુંબઈના લેન્ડિસ્ટ્રીવ ખાતામાં ચાલેલાં કામનું પ્રોસિડિંગ.

ખંદેગાન આલીનવાખ મુસ્તેતાખ હવરત આનરમલ ગવરનર સહેય ખાહાદૂર જીજીરે મુંબઈની કાયદા તથા કાનુનો કરનારી કૌન્સિલના નિયમ પ્રમાણે હેડગલખેલા આઈનો મસુદો તેનાં કારણની તથા સખખોની વિગત સાથે પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

કરાંચીની ન્હાના મુકરદમાની કોર્ટ ખાખત કાયદો છે તે મુધારવા ખાખતના આઈનો મસુદો.

સિંધ દેરામાં કરાચીમાં ન્હાના મુકરદમાની કોર્ટ સ્થાપીછે અને સન ૧૮૬૦નો ૪૨મો આઈ નેટલો સદહ્ કોર્ટને લાગૂ છે તેટલો મુધારીને તે કોર્ટની હકુમત વધારવી, તથા તે કોર્ટમાં કામ ચલાવવાનું સેહેલ પેડે તેમ કરવું યોગ્યછે વાસ્તે હેડગલખ્યા પ્રમાણે ડરાખું છે:—

ઉદેરા.

૧. સિંધ દેરામાં કરાચીની ન્હાના મુકરદમાની કોર્ટને સન ૧૮૬૦ના ૪૨ માં આઈ પ્રમાણે હમણાં જે અધિકાર છે તે અધિકાર સિવાય વળી તે કોર્ટે આ આઈ ડસ્તાપછી નીચે લખેલા પ્રકારના મુકરદમાનો ઇનસાફ કરવાનો અધિકાર ચલવવો એટલે સદહ્ આઈની ૩૭ કલમમાં કહેલા પ્રકારના જે મુકરદમાની પ્રતિવાદી ઉપર ફરિયાદ થાય તે વખતે તે સદહ્ કોર્ટની હકુમતની સ્થળસીમમાં નફા સાર ધંધો અથવા કામ પોતાના વહિવટદારની અથવા કારખાનાવાળાની અથવા મુખત્યારની અથવા ચાકરની મારફતે ચલાવતો હોય તેવા સર્વ મુકરદમાનો ઇનસાફ કરવાનો અધિકાર ચલાવવો, પણ એવું ડરાખું છે કે પ્રતિવાદીને સમન આપવો તેના વહિવટદારને અથવા કારખાનાવાળાને અથવા મુખત્યારને અથવા ચાકરને આપવો એવો હકુમ વાદીની દરખાસ્ત ઉપરથી સદહ્ કોર્ટે ખસસ કરીને કર્યા વગર તેના વહિવટદારને અથવા કારખાનાવાળાને અથવા મુખત્યારને અથવા ચાકરને આખો હશે તો તે ખરાબર પોહોંઆડવો એવું સમજવું નહીં.

કોર્ટની હકુમતની સ્થળસીમમાં પ્રતિવાદી પોતાના વહિવટદારની અથવા મુખત્યારની અથવા ચાકરની મારફતે કામ ધંધો ચલાવતો હશે ત્યારે કોર્ટની હકુમત ચલશે.

વહિવટદારને અથવા કારખાનાવાળાને અથવા મુખત્યારને અથવા ચાકરને સમન આપવો એવો કોર્ટે ખસસ હકુમ કર્યાંવગર વહિવટદારને અથવા કારખાનાવાળાને અથવા મુખત્યારને અથવા ચાકરને સમન આખો હોય તો તે ખરાબર આખો એવું સમજવું નહીં.

૨. સદહ્ કોર્ટમાં ફરેલી હરકોઈ ફરિયાદીનો કોઈ પક્ષકાર સદહ્ કોર્ટમાં ફરેલી અરજીની અથવા દરખાસ્તની મજબૂતી સાફ અથવા તેમાં તકરર લેવસાફ સમાખાઈને અથવા પ્રતિજ્ઞા કરીને લેખ કરી આપે તો તે લઈને તે ઉપરથી કામ ચલાવવાનો સદહ્ કોર્ટને અધિકાર છે.

કોર્ટમાં અરજી અથવા દરખાસ્ત થઈ હશે તેમાં સમ ખાઈને અથવા પ્રતિજ્ઞા કરીને લેખ કરી આપે તે લઈને તે ઉપરથી કામ ચલાવવાનો અધિકાર કોર્ટને છે.

૩. સદહ્ પ્રકારના લેખ વિરો સમ અથવા પ્રતિજ્ઞા કરવી તે કોર્ટના ક્લાર્કની આગળ કરશે તો ચાલશે. અને તે કારણ સાફ સમખવડવવાનો તથા પ્રતિજ્ઞા કરાવવાનો અધિકાર સદહ્ ક્લાર્કને આ આઈ ઉપરથી આખો છે.

સદહ્ પ્રકારના લેખ વિરો સમ અથવા પ્રતિજ્ઞા કોર્ટના ક્લાર્કની આગળ કરશે તો ચાલશે.

૪. કોઈ માંલુસ સમખાઈને અથવા પ્રતિજ્ઞા કરીને સદહ્ પ્રકારનો લેખ કરે તેમાં કંઈ ખોટો મજબૂર લખશે અને તે વાતની સાખિતી થશે તો ભર કોર્ટમાં તેવો ખોટો મજબૂર જીખાની આપતી વખત કહ્યો હોત તો જે પ્રમાણે શિક્ષા થાય તેજ પ્રમાણે શિક્ષાને તે માંલુસ લાયક થશે.

સમ ખાઈને અથવા પ્રતિજ્ઞા કરીને સદહ્ પ્રકારનો લેખ કરે તેમાં ખોટો મજબૂર લખ્યો હશે તો શિક્ષા થશે.

કારણની તથા સખખોની વિગત.

૧. આ આઈના મસુદાની ૧ લી કલમ, બંગલની લેન્ડિસ્ટ્રીવ કૌન્સિલ યોડ દાહાડા ઉપર એક આઈ ડરાખ્યો છે તેમાંથી લીધી છે. મુંબઈમાં અંગરેજ લોકની તથા આ દેરાના લોકોની પહેડીઓ છે તેઓની રાખા એટલે, પેટાંની પહેડી કરાંચીમાં ધણી થઈ છે તેનું કામ

ત્યાંહાના મુખ્યત્વરો ચલાવે છે. અને સિંધ રેલવે કંપનીની તરફથી પણ એક મુખ્યત્વર છે. એ સઘળા મુખ્યત્વરો પોતપોતાની પેઠેડીને અથવા કંપનીને નામે નહાના સુકરદમાની ડોઈમાં ફરિયાદ કરી રાંકે છે પણ નહાના સુકરદમાની ડોઈની હકુમતમાં તે પેઠેડીઓ નથી વારતે તે પેઠેડીઓની ઉપર તે ડોઈમાં ફરિયાદ ચાલતી નથી. જે માંચુસો ઉપર તે પેઠેડીઓએ અથવા કંપનીઓએ ફરિયાદ કરી છે તે માંચુસો તે પેઠેડીઓની અથવા કંપનીઓની ઉપર ઉલટી ફરિયાદ કરે તો તે હાલના કાયદા પ્રમાણે ચાલતી નથી એ વાત તેઓની ઉપર જીલમ જેવી છે જે કંપનીની તરફથી અહિંયાં મુખ્યત્વર છે તે કંપનીના ચારકનું પોતાના ધણીપાસે માગણું નિકળતું હોય તે વચ્ચલ કરી લેવાની મુખ્યત્વર જે ધણી હોત તો તેની ઉપર જે પ્રમાણે ફરિયાદ ચાલતે તેજ પ્રમાણે તે મુખ્યત્વર ઉપર ફરિયાદ કરવાની હાલ હરકત છે તે વાત પણ ગેર-વાજબી દેખાય છે. અંગલાના આઝના ડરાવમાં એવા ફેરફાર કસ્યો છે કે મુખ્યત્વરો સમન આપવા હોય તો તે આખત ડોઈનો હુકમ લેવાની જરૂર છે. કરાંચીમાં જે પ્રતિવાદીઓના મુખ્યત્વરો નથી તે પ્રતિવાદીઓના કુલાણુ મુખ્યત્વર છે એમ કહીને તે લોકોને ફરિયાદ કરનારા સમન કરે તે નહીં કરવા દેવા સારૂ આ ફેરફાર કસ્યો છે.

આ મસુદાની બીજી કલમો, સમખાઈને લેખ કરી આપે તે લઈને તે ઉપરથી કામ ચલાવવાનો અધિકાર ડોઈને આપવા આખતની છે. હાલના કાયદા ઉપરથી સદેહ પ્રમાણે કરવાનો ડોઈને અધિકાર છે કે નહીં તે આખત રાક છે. ડોઈના જડજને બીજાં કામો કરવા પડે છે માટે તેઓનું અડવાડિયાંમાં તણ અથવા ચારજ વાર નહાના સુકરદમાની કોર્ટમાં ખેસાય છે. અને ભારે પણ પાઠી ઉપર ચઢેલા સુકરદમાઓનો ફેસલો કરવામાં જ તેઓનો સઘળો વખત જાય છે અને પરચુરણુ કામ આખત એટલે પાછો ફરીને નવેસરથી ધનિસાફ કરવા સારૂ કરેલી દરખાસ્તો આખત તથા ફરિયાદ થયા પછી જે પ્રતિવાદી ડોઈની હકુમતમાંથી ગયા હોય તેઓને સમનો પેહોંચાડવા વગેરે આખતની દરખાસ્ત આખત પુરવો લેવાની તેવોને કુરરાદ મળતી નથી. એવી દરખાસ્તોની મજબૂતી સારૂ અથવા તે આખત તકરાર લેવા સારૂ સમખાઈને લેખ કરી આપે તે લેવાનો ડોઈને અધિકાર આપીને આ અડચણ કાઠાડી નાખવા સારૂ રજૂ, રજૂ અને ઠથી કલમ કરી છે. ડોઈને તથા પક્ષકારોને સુગમ પડવા સારૂ સમખાઈને લેખ કરી આપનારને સમખવડાવવાનો અધિકાર ક્લારકને આપ્યો છે.

મસુદાને હુકમ બંદેગાન આલીનવાખ મુસ્તેતાખ હજરત
આનરબલ ગવરનર સાહેબ આહાદુર દર ઈજલાસે કૌંસિલ.

લિટલ્ડન હાલીઓફ બેલી સાહેબ,

ડેપુટી સેક્રેટરી નિસખત સરકાર.

સુકામ પુણા, કૌંસિલ કચેરી.

તારીખ ૧૭ જુલાઈ સન ૧૮૬૨ ઇસવી.

True Translation.

VENAYEK WASSODEW,

Oriental Translator to Government.

ముంబయి వేల్డర్స్ పిలవ దిపాపకమేంపనూ

శ్రీనడదంధా కేలస గళప్రీనిదింగనీ.

బందిగాన అల్ల నవాల మున్నతాల రుజరత అన
రాలల నవరనర సాకేల బారుద్దుర లుంజరి ముంబయి
యవర కానూ ఠాంగూ కాయదీ మాడువ బాలతు క్కా.
సలన నియమ గళ ప్రకార కేళగే బరదిరువ అక్కిన మకూ
దీయన్న అల్లిప్రాయ ఠాంగూ కారణగళ తపకీలునికీ
ప్రకీర్ణ పదికూఁ న్నాగిరుత్తదీ.

కరాచి యోశ్రగిన స్కాలకాల్ క్షోఁపన బాలతు యి
రువంధా కాయదీయన్న దురస్తు మాడువ బాలతు
అక్కిన మకూదీ.

నిధు దీక్షదత్తయ కరాచి యోశ్రగి స్కాపిసూఁ న్నాగిరువంధా
స్కాలకాల్ క్షోఁపన గనంగూఁ నీల యిసవి క్రనే అక్కినీ శ్రగిన
యావ భా గనశు లాగూ అగిరుత్తమీల అమ గళన్న దుర
స్తు మాది అక్షోఁపనవర రుకుమతన్న బధ్దాయసూఁ లా
ఠాంగూ అక్షోఁపనత్త కేలస నదిస తక్కుఠాద్దన్న శులభ ప
చిసూఁ న్నా యుక్తవాగిరుత్తదీ అద్దరింద నిస్త్రీకనువదీనేందరీ.

నిధు దీక్షదత్తయ కరాచి యోశ్రగిన స్కాలకాల్ క్షోఁ
పనవరిగే గనంగూఁ నీల యిసవి క్రనే అక్కిన అన్తయ యిరు
వంధా అధికారద రోతుకనదరీ క్షోఁపనవరూ, యా అక్కు
మంబూరాద బళుక సదరీ అక్కిన వినీ కలమిసూశ్రగి రోశ్రరు
వ ప్రకార యావముకద్దమే యోశ్రగి ప్రతివాదిమేలే ఫియాద
అగువకాలదల్ల అవను సదరకూ క్షోఁపన అధికారద
సరదద్ది సూశ్రగి లాభాధకవాగి వాప్రచార అధవా కేలసగళం
నల తన్న వరివా పదారన అధవా కారఖానీ దారన, అధవా
యేల్లింపన, అధవా జాకరన తక్షేయింద నదిస్తుత్తద్దల్ల అం
ధా సువకముకద్దమీగళ యనసాఫ్ నదిస తక్కు అధికార వన్న
శ్రవరాగిరతక్కు. పరంతు రిగే రరా యిసి అదల్లా, ప్రతివా
దీగే సమను క్షోడువ విషయదల్ల అవన వరివా పదారనిగానల,
అధవా కారఖానీ దారనిగానల, అధవా యేల్లింపనిగానల, అ
ధవా జాకరనిగానల క్షోడ బికింబదాగి వాదియ దరఖాప్రీన
మీలంద సదరకూ క్షోఁపనవరూ ముద్దామ రుకుము
మాదిద రోతుక అంధా సమనన్న ప్రతివాదియ వరివా ప
దారనిగాదరూ, కారఖానీ దారనిగాదరూ, యేల్లింపనిగాదరూ,
అధవా జాకరనిగాదరూ క్షోదీఁ న్నాదరీ యోగ్ర రీత్రీయిం
ద క్షోదీఁ న్నాయి త్రిందు త్రిళియ బారదు. -

పక్షిఁక.

క్షోఁపనవర అధికారద
శరదద్ది సూశ్రగి ప్రతివా
దియా తన్న వరివా ప
దారన అధవా యేల్లింప
న అధవా జాకరనమూ
లవాగి కేలసవన్నతల
అధవా వాప్రచారవన్నక
ల నదిస్తుత్తరువాగి క్షోఁ
పనవర రుకుమనదధిలు.

వరివా పదారనిగానల,
అధవా కారఖానీ దారనిగా
నల, అధవా యేల్లింపనిగా
నల అధవా జాకరనిగాన
ల, సమను క్షోడువ విష
యదల్ల క్షోఁపనవరూ
ముద్దామ రుకుమ మాద
ద రోతుక అంధా వరివా
పదారనిగాదరూ, కారఖా
నీ దారనిగాదరూ, యేల్లిం
పనిగాదరూ, అధవా జా
కరనిగాదరూ, సమను క్షో
దీఁ న్నాదరీ యోగ్ర రీత్రీ
యింద క్షోదీఁ న్నాయి
త్రిందు త్రిళియ బారదు.

కీలఃపిఠవరణి అల్లఃక
అథవా ద్గ మాస్తు మా
కీలః క్షాదత్త అబిగ్న
కథ మావరణవాగి అథవా
కృత్తి క్షి మావరణవాగి క్షే
ఖవనవ లోగదు క్షిందు
కీలఃపిఠవరణ కిలప
నదిస బతుదు.

1 సుదరయూ కీలఃపిఠవరణ మదలగువధా ఫియా నధయో
శ్చగిన యావ పక్షకారణి దాదరూ సుదరయూ కీలఃపిఠవరణి
మాదువధా అల్లనయ అథవా దరఖాస్త్రిన మల్లయా తినదీసీ
యిందాగల, అథవా అబిగ్న దరకతు త్రిగదు క్షింఃయువదరదీ
సీయిందాగల, శుపథ మావరణవాగి అదరూ, అథవా కృత్తి
మావరణ వాగి అదరూ క్షిందువధా వే ఖవనస్స సుదరయూ
కీలఃపిఠవరణ త్రిగదు క్షిందు కిలప నదిస బతుదు. -

సుదరయూ ప్రకారద శుపథ
మావరణవాదవ ప్రతిష్ఠి
మావరణవాద వే ఖిదబి.
స్త్రికీలఃపిఠవరణ క్షాకన
శుపథ అల్లమాద బతుదు.

2 సుదరయూ ప్రకారద శుపథ మావరణవాదవ ప్రతిష్ఠి మా
వరణవాద వే ఖిదబిగ్న సుదరయూ కీలఃపిఠవరణ క్షాకన శుపథ
అల్లః మాదబతుదు. యా విశయదబిగ్న సుదరయూ క్షాకన
యా అక్షిణ మేలంద అప్రకార మాదిసువ బిగ్న అధికారకీ
దీలః క్షాగిరుత్తదీ. -

సుదరయూ ప్రకారద శుపథ
మావరణవాద అథవా ప్ర
తిష్ఠి మావరణవాదవే
ఖిదబిగ్న యో క్షాదత్త
నల్లబిగ్న యో క్షాదత్త
అగతక్ష్మి క్షింః క్షాదత్త.

3 సుదరయూ ప్రకారద శుపథ మావరణవాద అథవా ప్రతిష్ఠి
మావరణవాద వే ఖిదబిగ్న యావ మనుష్క నాదరూ ఖియా తి మ
ల్లకూరు బరదంటే సాబిలతాదరే అథా కుఃగతీయల్ల అథా
మనుష్కన, కీలఃపిఠవరణి గి బిబాసి క్షిందువ కాలదత్త
అప్రకార నుదిదరే యావ ప్రకారద శిక్షిక్ష్ క్షాత్రనానువసీల
అప్రకారద శిక్షిక్ష్ క్షాత్రనాన తక్ష్మద్దు.

అభిప్రాయ ఠాంగూ కారణ యిమగళ త్రిపశిలలు.

యా అక్షిణ మోదలనే కలము, బంగాలద విజ్ఞప్తీ బి
వ క్షింసని అనవరింద కిలవు దివశుగళ క్షిగ్నే ఠరా యిసీలః
దంధా అక్షి నీల శ్చగింద త్రిగదు క్షిందిరుత్తదీ. ముంబయి
యోగ్నే యిరువంధా యింక్రిజ్ఞ ఠాంగూ ఏతద్దీ క్షియ
బిసర పేధిగళ అంగడి గళు కరాయీయల్ల అనేక వాగి
యిద్దు అపుగళదే ఖిరే ఖనుష్క అస్త్రిగదల్లరువ యి బంపరు
నీడు క్షాగి. మత్తు శింధరే లవే త్రిఫిగ్నే దకురు మోబ్బ
యి బంపసు యిరు క్షాగి. యా యి బంపరు త్రిమ్మ త్రిమ్మ
పేధిగళ అథవా కంపనియ రేసరివే న్నాలకాబు కీలఃపిఠవరణ
ఫియా నదు మాదు క్షాగి. అదరే న్నాలకాబు కీలఃపిఠవరణ అధి
కారద క్షిగ్నే అంధా పేధి గళు ప్రత్యక్ష్ వాగిరువదిల్ల వాద్ద
రింద అంధా పేధి గళ మేవే సుదరీ కీలఃపిఠవరణ ఫియా నదు
నదిస తక్ష్మ బిగ్నాదిల్ల వాద ప్రయుక్త సుదరీ పేధి యవరింద
అథవా కంపనియవరింద ఫియా నదు మాదిసి క్షింఃలదంధా
మనుష్కగిగి వులపె ఫియా నదు మాదలక్ష్మి బిగ్నాదిల్ల వాద్ద
రింద జాలతి కాంబిదేద స్త్రి త్రియ అంధా మనుష్కగిగి బర
ళ అవంధ వాగి త్రిగిరుత్తదీ. యావ కంపనియవర త్రిమ్మ
యింద అల్ల యి బంప నిరు క్షాగింః అంధా కంపనియవర
జాకరణి త్రిమ్మ ధనియ కదే యింద త్రిగిగి క్షి త్రిమ్మ ధాద్దు.

వసులు మాదలకి యెల్లంపను వాసువిక వాద భుక్తియెట్ల
 రి. అవన మేలవే యావ ప్రకార ఫియానదు నదిసలకి బరువ
 దోలె అప్రకార నదిసలకి బారదెర అక్రద్దు స్త్రవాలి బియా
 ని తోలెరుత్తదే. యెల్లంపనిగే సమను మాద బేకాదల్ల ఆ
 బగ్గి క్షోపినవర యుకుము పదకొల్లలకి బేకేంబదాని
 బంకాల ఆక్తి నోళ్ళగే వేర ఫారూ మాదోలె నానిరుత్తదే-
 కరా యే యల్ల యావ ప్రతివాదేర యెల్లంపను వాసు, వికవా
 ని యరువ దిల్లమో అంధా ప్రతివాదేర యెల్లంపనెంబదాని
 ల్లనరిగే వాదియు సమను మాదువ దను ప్రతి బంధ పదిస
 బేకేంబ బగ్గి యాఫేర ఫారను మాదిరుత్తదే.

యూ మనుదేయ యుత్తర కలమునళ్ళు, క్షోపినవరి
 గే, శ్రపథ మూవ రక వాద అథవా ప్రతిల్లి మూవ రక వాద-
 వేలె బుద మేలం దకేలస నదినువ బగ్గి అధికార క్షోడువద
 ను అల్లినుత్తవే. చాలూ కా యిదే ద మేలం ద క్షోపిన
 నవరిగే సదర యూ ప్రకార నదిసలకి అధికార విరువ బగ్గి-
 అథవా యుల్లద బగ్గి సంగయవదే. క్షోపిన బుద్ధురిగే యు
 త్తర కేలస నళ్ళు నోలెద అక్రపు యురుత్తవే అద్దరింద అరవదే
 ద వళ్ళగాని ౩ అథవా ౪ వేళ్ళే మాత్ర న్నోలకా బు క్షోపినో
 ల్లగే క్షోదోలె నానుత్తదే. అవేళ్ళే నళ్ళల్ల సదు శిల్లయోళ్ళగి
 రువంధా బుద్ధిగళ్ళ క్షోపను మాదోలె నాదరల్ల వాల్ళే ను
 బురా యిసి క్షోలెనుత్త మత్తు క్షోపదాని యున సాఫ్ అను
 వ విషయదల్ల మాదోలె నానువంధా దరఖాస్తి, న విషయద
 ల్లా, మత్తు, ఫియానదు అద బళ్ళక యావ ప్రతివాదేరూ క్షో
 పిన యుకుమిన నర ద్దిన క్షోలెగి ద్దల్ల అథవరిగే
 సమను ముట్ట సువ ముంత్తాద్దర బాబయ దరఖాస్తి, న విషయ
 దల్లా మూవే యను అతేగదు క్షోల్లలకి వాల్ళే సాదీనోల
 దిల్ల. యంధా దరఖాస్తి, న ముబుబూ అతే బగ్గి అగల, అథ
 వా అంధా దర విషయదల్ల దరకల్ల అతేగదు క్షోంబువ బుగా
 గల శ్రపథ మూవ రక వాని అథవా ప్రతిల్లి మూవ రక వేలె
 వను అతేగదు క్షోంబువ బగ్గి క్షోపినవరిగే అధికార వ
 నుంబు మాది యూ అదభుక్తి యను దూర మాదువ విషయ
 దల్ల ౨, ౩ ఠాంగూ ౪ నీకలము నళ్ళను రజీనోలె నానిరుత్తవే.
 క్షాకలనిగే క్షోపిన ఠాంగూ పక్కుకార ర్షోలెంబు గోలెత్తర
 శ్రపథ మూవ రక వాని వేలె మాదువంధ వన కడింద అన్ల
 మాదినువ బాబతియల్ల అధికార క్షోదోలె నానిరుత్తదే

బమా అబ్దుకుమబందిగాన అల్లనవాల ముస్లిమాలు
 ఈ బురత అనబలనవరనర సాదేబబాదుద్దరనరమునాకేను.

ముక్తావ ముస్లి తారీఖు అలవలవన ఠాల బుక బేలె సాదేబు.
 ౧౨ బులా యున నగల్లె (యస్తి) దేమ పిసన బారి ననబ అక్షరకా రయివర కుం.